

KINNITATUD Tartu Ülikooli rektori
25. jaanuari 2016. a käskkirjaga nr 39
(jõustunud 01.01.2016)

MUUDETUD Tartu Ülikooli rektori
20. märtsi 2017. a käskkirjaga nr 6
(jõustub 01.06.2017)

MUUDETUD Tartu Ülikooli rektori
17. juuli 2019. a käskkirjaga nr 7
(jõustunud 01.07.2019)

Tartu Ülikooli üliõpilaskonna põhikiri

Võttes aluseks ülikooliseaduse paragrahvi 43 lõike 4 ja Tartu Ülikooli seaduse paragrahvi 3 lõike 5 punkti 8 ning Tartu Ülikooli senati 21. juuli 2014. a määrusega nr 11 vastu võetud ja Tartu Ülikooli nõukogu 29. juuli 2014. a otsusega nr 18 kinnitatud Tartu Ülikooli põhikirja paragrahvi 7 lõike 4, kinnitan Tartu Ülikooli üliõpilaskonna põhikirja.

I. Üldsätted

1. Tartu Ülikooli üliõpilaskond (edaspidi: üliõpilaskond) on institutsioon, mis teostab Tartu Ülikooli (edaspidi: ülikooli) üliõpilaste õigust otsustada ja korraldada iseseisvalt, kooskõlas seaduse ja seaduse alusel antud õigusaktidega üliõpilaselu küsimusi, lähtudes ülikooli üliõpilaste huvidest, vajadustest, õigustest ning kohustustest.
2. Üliõpilaskonna põhikirjas sätestatakse üliõpilaskonna esindus-, täitev- ja järelevalveorganite moodustamise kord, õigused, kohustused ja vastutus, nende organite töökorralduse põhimõtted ning üliõpilasalgatuse ja üliõpilashäaletuse korraldamise alused.
3. Üliõpilane on ülikooli tasemeõppe õppekavale immatrikuleeritud isik. Ülikooli üliõpilased moodustavad üliõpilaskonna.
4. Igal üliõpilasel on õigus
 - 4.1. valida esindajaid üliõpilaskonna volikogusse (edaspidi: volikogu) ja oma valdkonna üliõpilaskogusse;
 - 4.1¹. valida esindajaid oma instituudi ning kolledži üliõpilaskogusse, kui ülikooli õigusaktidest ei tulene teisiti; [jõustub 01.06.2017]
 - 4.2. kandideerida ülikooli õigusaktidega kehtestatud korras ja alustel üliõpilaskonna esindus-, täitev- ning järelevalveorganitesse ja teistesse kogudesse; [jõustub 01.06.2017]
 - 4.3. saada ülikoolilt ja üliõpilaskonna esindus- ja täitevorganitelt põhjendatud abi seadusest, seaduse alusel antud õigusaktist, ülikooli põhikirjast või ülikooli muust õigusaktist tulenevate õiguste ja huvide kaitsmisel.
5. Üliõpilane on kohustatud
 - 5.1. järgima üliõpilaskonna põhikirja, volikogu määruseid, ülikooli põhikirja ja muid ülikoolisiseseid õigusakte;
 - 5.2. lähtuma oma käitumises üldtunnustatud käitumisnormidest ja akadeemilisest tavast.
6. Üliõpilasesindaja on volikogus, valdkonna nõukogus, instituudi nõukogus, kolledži nõukogus ja ülikooli senatis üliõpilaskonda esindav üliõpilane ning üliõpilaskonna volikogu, instituudi, kolledži ja valdkonna üliõpilaskogu või üliõpilaskonna juhatuse (edaspidi: juhatuse) poolt ülikooli ajutisse või alalise otsustus- või nõuandvasse kogusse nimetatud üliõpilane.
7. Üliõpilaskond teostab oma võimu üliõpilasesinduse kaudu. Üliõpilasesindus antud põhikirja tähenduses hõlmab lisaks üliõpilaskonna volikogule veel üliõpilasesindajaid, juhatust, üliõpilaskonna bürood ja järelevalvekomisjoni. [jõustub 01.06.2017]
8. Üliõpilasesinduse ülesanne on üliõpilaskonna eesmärkide täitmine ja huvide esindamine ülikoolis ja organisatsioonides, kuhu üliõpilaskond kuulub.

9. Oma eesmärkide täitmiseks on üliõpilaskonnal õigus ja kohustus oma esindus- ja täitevorganite kaudu

9.1. valida üliõpilaste esindajaid ülikooli otsustus- ja nõuandvatesse kogudesse;

9.2. koostada ja võtta vastu üliõpilaskonna eelarve, esitada see ülikooli eelarve osana ülikooli nõukogule kinnitamiseks ning teha ettepanekuid ülikooli eelarves üliõpilaskonda puudutavate osade kohta;

9.3. korraldada üritusi üliõpilaskonna nimel ning pakkuda üliõpilastele teenuseid, mis on kooskõlas akadeemilise tava ja üliõpilaskonna põhikirjaliste eesmärkidega;

9.4. korraldada üliõpilaskonna huvide, vajaduste, õiguste või kohustustega seotud uuringuid;

9.5. seista otstarbeka ja üliõpilassõbraliku keskkonna eest;

9.6. oma esindus- ja täitevorganite kaudu seista üliõpilaskonna ja võimaluse korral ka ühiskonna huvide arvestamise eest ülikooli arengukava ning teiste dokumentide koostamisel ja rakendamisel; [jõustub 01.06.2017]

9.7. teha koostööd ülikooli struktuuriüksustega ning pöörduda ülikooli juhtkonna, struktuuriüksuse või töötaja poole vajaliku teabe ja abi saamiseks;

9.8. luua sidemeid ja edendada koostööd teiste ülikooliga seotud organisatsioonidega;

9.9. teha ülikooli juhtkonnale ja struktuuriüksustele ettepanekuid ülikooli juhtimise ja õppetöö parandamiseks ning tegevusvaldkondade paremaks korraldamiseks ja puuduste kõrvaldamiseks;

9.10. astuda rahvusvaheliste ja riigisiseste ühenduste liikmeteks, moodustada neid õigusaktidega kehtestatud juhtudel, samuti neist lahkuda;

9.11. korraldada teabevahetust üliõpilasühenduste ning ülikoolis üliõpilaste õiguste ja kohustustega tegelevate struktuuriüksuste vahel.

10. Üliõpilaskonna esindus- ja täitevorganite tööd toetab üliõpilaskonna büroo (edaspidi: büroo).

II. Esindamine

II.1. Üldosa

11. Üliõpilaskonna kõrgeim esindusorgan on 20-liikmeline üliõpilaskonna volikogu. Volikoguks nimetatakse üliõpilaskonna vastutavat ja korraldavat esindusorganit ülikooliseaduse § 43 lg 5 ja ülikooli põhikirja § 7 lg 3 tähenduses.

12. Valdkonna üliõpilaskonna kõrgeim esindusorgan on valdkonna üliõpilaskogu ülikooli põhikirja § 7 lõike 5 tähenduses. Valdkonna üliõpilaskogu esindab valdkonna üliõpilasi valdkonna nõukogus, lähtudes üliõpilaste huvidest, vajadustest, õigustest ja kohustustest. [jõustunud 01.07.2019]

13. Instituudi üliõpilaskogu on õppetööga tegeleva ülikooli instituudi üliõpilaste esindusorgan, mis esindab instituudi üliõpilasi instituudi nõukogus, lähtudes üliõpilaste huvidest, vajadustest, õigustest ja kohustustest. [jõustunud 01.07.2019]

14. Kolledži üliõpilaskogu on kolledži üliõpilaste esindusorgan, mis esindab kolledži üliõpilasi kolledži nõukogus, lähtudes üliõpilaste huvidest, vajadustest, õigustest ja kohustustest. [jõustunud 01.07.2019]

15. Üliõpilaskonna täidesaatev organ on kuni kolmeliikmeline volikogu valitud üliõpilaskonna juhatus.

16. Büroo moodustavad juhatust nõustavad ning esindusorganite tööd toetavad ülikooliga töösuhtes olevad isikud. Büroo tegevuse alused kehtestab rektor. Büroo täpsem töökorraldus on sätestatud volikogu vastu võetud üliõpilasesindajate ja teiste üliõpilaskonna organite töökorraldust täpsustavas töökorras (edaspidi: töökord).

II.2. Üliõpilasesindajate valimine volikogusse ja valdkonna üliõpilaskogusse

17. Üliõpilasesindajate valimine volikogusse toimub iga õppeaasta kevadsemestril. Valimiste korraldamise eest vastutab juhatuse juhatus. Volikogu valimistel valituks osutunud kandidaadid kuuluvad ka selle valdkonna üliõpilaskogusse, mille nimekirjas üliõpilane kandideerib.

18. Volikogu liikmed valitakse ülikooli üliõpilaste poolt otseselt valimistel volikogu vastu võetud valimiskorra alusel. Volikogu on 20-liikmeline, sinna kuuluvad viis enim hääli saanud kandidaati igast valdkonnast.

19. Iga valdkonna üliõpilased saavad volikogu valimistel kandideerida oma valdkonna valimisnimekirjas ja hääletada oma valdkonna kandidaatide poolt, igal üliõpilasel on seejuures üks hääl.

20. Valimistulemuse alusel moodustatakse iga valdkonna kandidaatidest eraldi pingerida. Valituks osutuvad igas valdkonnas viis enim hääli saanud kandidaati. Kandidaadid, kes ei osutunud valituks, moodustavad asendusliikmete nimekirja. [jõustub 01.06.2017]

21. Volikogu valimistel valituks osutunud kandidaatide volitused volikogus ja valdkonna üliõpilaskogus algavad sama aasta juulikuu alguses ja kehtivad uue koosseisu volituste alguseni.

22. Volikogu ja valdkonna üliõpilaskogu valimistel saavad kandideerida kõik ülikooli üliõpilased järgnevatel erisustega:

22.1. kandideerida saab selle valdkonna nimekirjas, mille hallatavale õppekavale või mille koosseisu kuuluva instituudi või kolledži hallatavale õppekavale üliõpilane on immatrikuleeritud;

22.2. akadeemilisel puhkusel olev üliõpilane saab kandideerida juhul, kui ta plaanib valimistele järgneval semestril õppetööga jätkata;

22.3. [kehtetu 01.07.2019]

22.4. kandideerida saab korraga ainult ühe valdkonna nimekirjas;

22.5. valdkondadevahelisel õppekaval õppiv üliõpilane võib kandideerida vaid õppekava koordineerivas valdkonnas.

23. Üliõpilasesindaja kaotab oma mandaadi volikogus ja valdkonna üliõpilaskogus, kui ta

23.1. eksmatrikuleeritakse, v.a kui üliõpilane immatrikuleeritakse uuesti kolme kuu jooksul seoses õppekava vahetamisega;

23.2. õppekava vahetades asub õppima teise valdkonna õppekaval;

23.3. [kehtetu 01.07.2019]

23.4. on valitud üliõpilaskonna juhatusse; [jõustunud 01.07.2019]

23.5. esitab sellekohase avalduse üliõpilaskonna juhatusele.

23¹. Valdkonna üliõpilaskogu liige kaotab oma mandaadi valdkonna üliõpilaskogus ja volikogus ka siis, kui ta:

23¹.1. puudub mõjuva põhjuseta vähemalt kahel korral volikogu koosolekult või;

23¹.2. puudub mõjuva põhjuseta vähemalt kahel korral valdkonna nõukogu koosolekult või;

23¹.3. puudub mõjuva põhjuseta vähemalt kahel korral valdkonna üliõpilaskogu koosolekutelt või;

23¹.4. ei osale e-hääletusel vähemalt kolmel korral või;

23¹.5. hoidub kõrvale muudest olulistest mandaadiga kaasnevatest üliõpilasesindaja kohustustest.

[jõustub 01.06.2017]

23². Käesoleva põhikirja punktis 23¹ sätestatud aluste esinemisel kaotab valdkonna üliõpilaskogu liige oma mandaadi, kui selle poolt hääletab valdkonna üliõpilaskogu koosseisu enamus. Valdkonna üliõpilaskogu liikme mandaadist tagandamise ja vaidlustamise täpsem menetluskord on sätestatud üliõpilaskonna töökorras. [jõustub 01.06.2017]

24. Volikogusse ja valdkonna üliõpilaskogusse valitud üliõpilasesindaja mandaat peatub, kui ta ei saa ajutise eemalviibimise tõttu volikogu ja valdkonna üliõpilaskogu töös osaleda. Ajutiseks eemalviibimiseks loetakse kuni kolme kuu pikkust eemalolekut. [jõustunud 01.07.2019]

24¹. Mandaadi peatamiseks esitab üliõpilasesindaja avalduse üliõpilaskonna juhatusele. [jõustunud 01.07.2019]

24². Mandaat läheb avalduses märgitud perioodiks sama valdkonna asendusliikmete nimekirja kantud kõige suurema häälte arvuga asendusliikmele. [jõustunud 01.07.2019]

24³. Ajutiselt eemalviibivat üliõpilasesindajat asendav asendusliige ei kaota oma positsiooni asendusliikmete järjekorras. [jõustunud 01.07.2019]

24⁴. Kui keegi üliõpilasesindajatest kaotab oma mandaadi, võib ka ajutiselt eemalviibivat üliõpilasesindajat asendav asendusliige asuda mandaadi kaotanud üliõpilasesindaja asemele ning ajutiselt eemalviibivat üliõpilasesindajat asub seejärel asendama asendusliikmete nimekirjas häälte arvu poolest esimene asendusliige. [jõustunud 01.07.2019]

25. Kui üliõpilasesindaja kaotab õppeaasta jooksul oma mandaadi volikogus ja valdkonna üliõpilaskogus, määratakse tema asemele asendusliikmete järjekorrast esimene üliõpilane. Kui asendusliikmed puuduvad, esitab valdkonna üliõpilaskogu kandidaadi valdkonnas puuduoleva koha täitmiseks volikogule. Valdkonna üliõpilaskogu poolt esitatud kandidaat kinnitatakse volikogusse, kui tema poolt hääletab volikogu koosseisu enamus. Täpsem valdkonna üliõpilaskogu kandidaadi kinnitamise kord on sätestatud üliõpilaskonna üldises valimiseeskirjas. [jõustub 01.06.2017]

26. Kui valdkonna üliõpilaste seast ei esita kandideerimisperioodi jooksul oma kandidatuuri vähemalt nii mitu üliõpilast, kui on valdkonnale määratud kohti, või kui piisav arv inimesi ei saa valimistel hääli, peab juhatus välja kuulutama erakorralised valimised. Valimiste kord on sätestatud volikogu kinnitatud valimiskorras.

II.3. Üliõpilasesindajate valimine instituudi või kolledži üliõpilaskogusse

27. Instituudi üliõpilaskogu liikmed valitakse instituudi üliõpilaste poolt või määratakse vastava valdkonna üliõpilaskogu poolt. Kui käesolevast põhikirjast ei tulene teisiti, saab instituudi üliõpilaskogu liikmeks olla instituudi hallatavale või mitme haldaja puhul instituudi hallatavale ja koordineeritavale õppekavale immatrikuleeritud üliõpilane. Instituudi üliõpilaskogusse kuulub nii palju üliõpilasi, kui on instituudi nõukogus üliõpilaskoguliikmetele kohti. Valimiste korraldamise või üliõpilaste määramise protseduuri järgimise eest vastutab juhatus.

28. Kui instituut haldab vähemalt ühte õppekava, valivad instituudi üliõpilased instituudi üliõpilaskogu liikmed.

29. Kui instituut ei halda ühtegi õppekava, määrab vastava valdkonna üliõpilaskogu instituudi üliõpilaskogu liikmed valdkonnapõhiselt, kui käesolevas põhikirjas ei ole sätestatud teisiti.

30. Kui instituudi üliõpilaskogu liikmed määrab valdkonna üliõpilaskogu, edastab valdkonna üliõpilaskogu uue instituudi üliõpilaskogu koosseisu liikmete andmed juhatusesele ja tulemused avalikustatakse esimesel võimalusel pärast valimistulemuste välja kuulutamist instituutides, kus valimisi korraldatakse. Kui valdkonna üliõpilaskogu ei suuda määratud tähtaja jooksul instituutide üliõpilaskogusid moodustada, on üliõpilaskoguliikmete instituudi nõukogusse määramise õigus instituudi juhil. [jõustunud 01.07.2019]

31. Instituudi nõukogu ja valdkonna üliõpilaskogu võivad instituudi üliõpilaskogu liikmete valimisel või määramisel teha üliõpilaskonna juhatusesele kirjaliku põhjendatud ettepaneku kehtestada erinevusi üldisest valimiskorrast. Ettepanek peab sisaldama konkreetset määratlust, millistel alustel on üliõpilastel instituudi üliõpilaskogusse võimalik kandideerida ning kes peavad saama valida. Ettepaneku osas teeb otsuse üliõpilaskonna juhatus, kes ettepaneku tagasilükkamise korral peab oma otsust põhjendama. [jõustub 01.06.2017]

32. Instituudi üliõpilaskogu liikmete valimisel või määramisel võib kehtestada järgnevaid erinevusi:

32.1. üliõpilaskonna eesmärkide täitmiseks võib instituudi üliõpilaskogu valimisi korraldada ka instituudis, mis ei halda ühtegi õppekava; [jõustub 01.06.2017]

32.2. kui instituut haldab vähemalt üht õppekava, võivad kandideerida ja valida ka üliõpilased, kelle õppekava instituut ei halda;

32.3. kui instituut haldab vähemalt üht õppekava, võib instituudi nõukogu või valdkonna üliõpilaskogu otsustada üliõpilaste määramise instituudi üliõpilaskogusse; [jõustub 01.06.2017]

32.4. konkreetse instituudi puhul võib sätestada kõigi õppeastmete esindatuse nõude.

33. [kehtetu 01.06.2017]

34. Instituudi üliõpilaskogusse valitud või määratud üliõpilase mandaat algab sama aasta juulikuul algusest, kui instituudi põhikirjas ei ole sätestatud teisiti, ja kehtib uue koosseisu volituste alguseni.

35. Kolledži üliõpilased valivad kolledži üliõpilaskogu liikmed endi seast otsestest valimistel. Kolledži üliõpilaskogusse kuulub nii palju üliõpilasi, kui on kolledži nõukogus üliõpilastele kohti, kui kolledži üliõpilaskogu või nõukogu pole määranud suuremat liikmete arvu. Valimiste korraldamise eest vastutab ametis olev kolledži üliõpilaskogu, kooskõlastades sellekohase tegevuse üliõpilaskonna juhatusega. [jõustub 01.06.2017]

36. Instituudi üliõpilaskogu liikmete valimise täpsem kord on sätestatud vastavas valimiskorras.

37. Üliõpilasesindajate kolledži üliõpilaskogusse valimisel lähtutakse instituudi üliõpilaskogu liikmete valimise korrast.

II.4. Üliõpilasesindajate valimine või määramine üliõpilaskonna põhikirjas eraldi nimetatata otsustus- või nõuandvatesse kogudesse

38. Üliõpilasesindajad ülikooli senatisse valib volikogu salajasel hääletusel üliõpilaskonna liikmete hulgast arvestusega, et esindatud oleks kõigi astmete ja kõigi valdkondade üliõpilased. Üliõpilasesindajate ülikooli senatisse valimise täpsem juhised on sätestatud vastavas valimiskorras.

39. Valdkonna otsustus- ja nõuandvatesse kogudesse määrab üliõpilaste esindajad valdkonna üliõpilaskogu. Instituudi või kolledži nõuandvatesse kogudesse määrab üliõpilased instituudi või kolledži üliõpilaskogu.

40. Üleülikoolilistesse kogudesse valib või määrab üliõpilasesindajad üliõpilaskonna juhatus, kui volikogu ei otsusta teisiti. [jõustub 01.06.2017]

41. Volikogu võtab vastu korra üliõpilasesindajate valimiseks või määramiseks antud põhikirjas eraldi nimetatata ülikooli otsustuskogudesse.

II.5. Volikogu

42. Volikogu ainupädevuses on

42.1. üliõpilaskonna alusdokumentide vastuvõtmine ja muutmine, kui ülikooli õigusaktides pole sätestatud teisiti;

42.2. üliõpilaste ülikooli kogudesse määramine, kui ülikooli õigusaktides pole sätestatud teisiti;

42.3. juhatuse liikmete valimine ja tagasikutsumine;

42.4. üliõpilaskonna järelevalvekomisjoni (edaspidi: järelevalvekomisjon) moodustamine ja tagasikutsumine;

42.5. üliõpilaskonna esindajate määramine või valimine ühendustesse, kuhu üliõpilaskond kuulub;

42.6. üliõpilaskonna eelarve ja selle jaotuse vastuvõtmine;

42.7. ülikooliga seotud küsimustes üliõpilaskonna nimel seisukohtade võtmine ja üliõpilaskonna juhatusele vastavate juhiste andmine;

42.8. üliõpilaskonna sümboolika kasutamise otsustamine ja rektorile kinnitamiseks esitamine sümboolika eeskirja kohaselt;

42.9. üliõpilaste nimel ürituste korraldamine või selleks mõne muu ülikooli või üliõpilaskonna organi või muu organisatsiooni volitamine;

42.10. teiste õigusaktidega tema pädevusse antud ülesannetega tegelemine.

43. Volikogu peamine töövorm on koosolek. Volikogu koosolekud on korralised ja erakorralised. Korralised koosolekud toimuvad vähemalt kolm korda õppeaastas ning nende toimumine lepitakse kokku koosseisu esimesel koosolekul.

44. Koosoleku kutsuvad kokku juhatus, teavitades toimumise kohast ja algusajast volikogu liikmeid vähemalt viis tööpäeva enne koosoleku toimumist. Volikogu liikmetel on samadel alustel õigus koosolek kokku kutsuda, kui seda toetab vähemalt viiendik liikmetest. [jõustunud 01.07.2019]

45. Koosoleku kokkukutsumise teatega sama tööpäeva jooksul teeb koosoleku kokku kutsuv

pädev isik koosoleku päevakorra ja vastuvõtmiseks esitatavate otsuste ja määruste eelnõud volikogu liikmetele kättesaadavaks ning teavitab sellest volikogu liikmeid. Volikogu liikmed võivad päevakorda täiendada kuni koosoleku alguseni. Päevakorra täiendamiseks pärast koosoleku algust on vaja volikogu koosseisu poolthääletenamust. [jõustunud 01.07.2019]

46. Volikogu koosolek on avalik. [jõustub 01.06.2017]

47. Koosolek on otsustusvõimeline, kui sellest võtab osa üle poole volikogu koosseisust. Koosolekult puudumisest tuleb teavitada üliõpilaskonna juhatust.

48. Volikogu võtab oma pädevuse piires vastu üldaktidena määruseid ja üksikaktidena otsuseid. Määrus või otsus loetakse vastuvõetuks, kui selle poolt hääletab üle poole volikogu koosseisust, kui käesolevas põhikirjas pole sätestatud teisiti.

49. Volikogu võib otsuseid vastu võtta ka elektrooniliselt. Elektroonilise hääletamise kord on sätestatud üliõpilaskonna töökorras. [jõustunud 01.07.2019]

50. Koosoleku kokkukutsumise, läbiviimise ja otsuste vastuvõtmise täpsem kord on sätestatud töökorras.

II.6. Valdkonna üliõpilaskogu

51. Valdkonna üliõpilaskogu pädevuses on

51.1. valdkonna nõuandvatesse kogudesse üliõpilaste määramine, kui ülikooli õigusaktides või töökorras pole sätestatud teisiti; [jõustub 01.06.2017]

51.2. üliõpilaselu akadeemiliste küsimuste otsustamine ja korraldamine, lähtudes valdkonna üliõpilaste huvidest, vajadustest, õigustest ja kohustustest;

51.3. valdkonnas toimuvates otsustusprotsessides üliõpilaste esindatuse tagamine; [jõustub 01.06.2017]

51.4. esindaja tagandamine valdkonna üliõpilaskogu koosseisust käesoleva põhikirja punktis 23¹ sätestatud alustel. [jõustub 01.06.2017]

51¹. Üliõpilased moodustavad vähemalt 1/5 valdkonna nõukogu koosseisust. [jõustunud 01.07.2019]

52. Valdkonna üliõpilasesindajatel on kohustus korraldada kokkusaamine instituutide ja kolledžite nõukogude üliõpilasesindajatega kolme kuu jooksul pärast nende volituste algust ja edaspidi vähemalt kord kvartalis. [jõustub 01.06.2017]

53. Valdkonna üliõpilaskogusse valitud isikud esindavad üliõpilasi valdkonna nõukogus.

54. Valdkonna üliõpilaskogu lähtub oma töös üliõpilaskonna seisukohtadest ja eesmärkidest.

55. Valdkonna üliõpilaskogu täpsem töökorraldus on sätestatud töökorras.

II.7 Instituudi ja kolledži üliõpilaskogu

56. Üliõpilased moodustavad vähemalt 1/5 nõukogu koosseisust igas kolledžis ja instituudis, kus tehakse õppetööd. Üliõpilasesindajad instituudi või kolledži nõukogus seisavad vastavalt instituudi või kolledži üliõpilaste huvide eest. Instituudi ja kolledži töökorraldus on sätestatud töökorras.

57. Instituudi nõukogusse kuuluvad instituudi üliõpilaskogusse valitud või määratud üliõpilased. Kolledži nõukogusse kuuluvad kolledži üliõpilaskogusse valitud üliõpilased.

58. Instituudi üliõpilaskogu pädevuses on

58.1. instituudisisestesse nõuandvatesse kogudesse üliõpilaste määramine, kui ülikooli õigusaktides pole sätestatud teisiti;

58.2. instituudi üliõpilaselu akadeemiliste küsimuste otsustamine ja korraldamine, lähtudes instituudi üliõpilaste huvidest, vajadustest, õigustest ja kohustustest;

58.3. instituudis toimuvates otsustusprotsessides üliõpilaste esindatuse tagamine; [jõustub 01.06.2017]

58.4. esindaja tagandamine instituudi üliõpilaskogu koosseisust käesoleva põhikirja punktis 59¹ sätestatud alustel. [jõustub 01.06.2017]

59. Kolledži üliõpilaskogu pädevuses on
- 59.1. kolledžisisestesse nõuandvatesse kogudesse üliõpilaste määramine, kui ülikooli õigusaktides ei ole sätestatud teisiti;
 - 59.2. kolledži üliõpilaselu akadeemiliste küsimuste otsustamine ja korraldamine, lähtudes ülikoolis ja üliõpilaskonnas kehtivatest õigusaktidest, kolledži üliõpilaste huvidest, vajadustest, õigustest ja kohustustest; [jõustub 01.06.2017]
 - 59.3. kolledžis toimuvates otsustusprotsessides üliõpilaste esindatuse tagamine;
 - 59.4. juhatuse ja volikogu informeerimine kolledžis toimuvast;
 - 59.5. kolledži üliõpilaskogu valimiste korraldamine koostöös juhatusega; [jõustub 01.06.2017]
 - 59.6. esindaja tagandamine kolledži üliõpilaskogu koosseisust käesoleva põhikirja punktis 59¹ sätestatud alustel. [jõustub 01.06.2017]
- 59¹. Instituudi või kolledži üliõpilaskogu liige kaotab oma mandaadi instituudi või kolledži üliõpilaskogus siis, kui ta: [jõustunud 01.07.2019]
- 59¹.1. puudub mõjuva põhjusega vähemalt kahel korral instituudi või kolledži nõukogu koosolekult või;
 - 59¹.2. puudub mõjuva põhjusega vähemalt kahel korral instituudi või kolledži üliõpilaskogu koosolekult või;
 - 59¹.3. hoidub kõrvale muudest olulistest mandaadiga kaasnevatest üliõpilasesindaja kohustustest. [jõustub 01.06.2017]
- 59². Käesoleva põhikirja punktis 59¹ sätestatud alustel esinemisel kaotab instituudi või kolledži üliõpilaskogu liige oma mandaadi, kui selle poolt hääletab instituudi või kolledži üliõpilaskogu koosseisu enamus. Instituudi või kolledži üliõpilaskogu liikme tagandamise ja selle vaidlustamise täpsem menetluskord on sätestatud üliõpilaskonna töökorras. [jõustub 01.06.2017]

III. Üliõpilaskonna juhatus

60. Üliõpilaskonna juhatus on üliõpilaskonna täidesaatev organ.
61. Üliõpilaskonna juhatusse kuuluvad üliõpilaskonna esimees ja kaks aseesimeest.
62. Korraliselt valitud üliõpilaskonna juhatuse liikmete volitused kehtivad kaks aastat alates volituste jõustumisest. Erakorraliselt valitud juhatuse liikme volitused lõppevad koos korraliselt valitud juhatuse liikmete volitustega. Kui kõik juhatuse liikmed on valitud ametisse erakorraliselt, määratakse juhatuse liikmete volituste lõppemine selle erakorraliselt valitud juhatuse liikme järgi, kelle kaheaastane mandaat on kestnud katkematult ajaliselt kõige kauem. Üksikut juhatuse liikme kohta juhatuses erakorraliselt ei täideta, kui korraliste juhatuse liikmete valimiseni on jäänud vähem kui kolm kuud. [jõustub 01.06.2017]
63. Üliõpilaskonna juhatus
- 63.1. esindab üliõpilaskonda;
 - 63.2. viib ellu volikogu otsuseid; [jõustub 01.06.2017]
 - 63.3. määrab üliõpilasi ülikooli ajutistesse kogudesse;
 - 63.4. koordineerib üliõpilaskonna esindusorganite tööd;
 - 63.5. koostab üliõpilaskonna eelarve kavandi;
 - 63.6. tagab üliõpilaskonna vahendite otstarbeka kasutamise;
 - 63.7. valmistab ette volikogu määruste ja otsuste eelnõusid;
 - 63.8. täidab teisi põhikirja ja teiste õigusaktidega talle pandud ülesandeid.
64. Üliõpilaskonna juhatus annab oma tegevusest aru volikogule.
65. Üliõpilaskonna juhatuse liikme valib volikogu salajasel hääletusel üliõpilaskonna liikmete hulgast.
66. Üliõpilaskonna juhatuse liikme volitused ei lõppe eksmatrikuleerimisega.
67. Üliõpilaskonna juhatuse valimise täpsem kord on sätestatud valimiskorras.

IV. Järelevalve

IV.1 Järelevalvekomisjoni pädevus

68. Järelevalvekomisjon teeb järelevalvet üliõpilaskonna põhikirjas sätestatud eesmärkide täitmise üle.

69. Järelevalvekomisjon vaatab läbi üliõpilasesinduse tegevuse kohta laekunud kaebused.

IV.2. Järelevalvekomisjoni õigused ja kohustused

70. Järelevalvekomisjonil on õigus ja kohustus

70.1. kontrollida üliõpilaskonna juhatuse, büroo ja üliõpilasesindajate tegevuse vastavust õigusaktidele, volikogu määrustele ja otsustele;

70.2. kontrollida üliõpilasesinduse töökohustuste täitmist;

70.3. kontrollida üliõpilaskonna põhikirjas sätestatud eesmärkide elluviimiseks moodustatud organite tegevuse otstarbekust;

70.4. saada juhatusest vajalik dokumentatsioon oma eesmärkide täitmiseks;

70.5. saada revideeritavatelt isikutelt suulisi või kirjalikke seletusi.

IV.3. Järelevalvekomisjoni aruanne

71. Järelevalvekomisjon koostab oma tegevusest ülevaate andmiseks kord semestris aruande. [jõustunud 01.07.2019]

72. Järelevalvekomisjoni täpsem aruandluse kord on sätestatud töökorras.

IV.4. Kaebuste lahendamine

73. Järelevalvekomisjonile esitatakse ülevaatamiseks üliõpilasesindajate tegevuse kohta laekunud kaebused, mille sisuks on esindaja või üliõpilaskonna juhatuse liikme

73.1. mitteesinduslik käitumine;

73.2. esindusorganite vastuvõetud seisukohtade mittejärgimine üliõpilaskonda esindades;

73.3. ettenähtud töökorra mittetäitmine.

74. Järelevalvekomisjon avaldab kaebuse osas oma põhjendatud seisukoha kaebuse esitajale, üliõpilasesindajatele ja üliõpilaskonna juhatusele.

75. Järelevalvekomisjon teavitab volikogu neile otse laekunud kaebusest.

IV.5. Järelevalvekomisjoni moodustamine

76. Järelevalvekomisjon on vähemalt kolmeliikmeline.

77. Järelevalvekomisjoni liikmed valitakse volikogu poolt korralistel valimistel salajasel hääletusel üliõpilaskonna ja üliõpilasesinduse vilistlaste seast 60 päeva jooksul pärast volikogu valimiste toimumist. Juhul kui järelevalvekomisjoni korralised valimised ebaõnnestuvad, korraldatakse erakorralised valimised. Juhul kui järelevalvekomisjoni liikme volitused lõppevad ennetähtaegselt, täidetakse puuduolev koht järelevalvekomisjoni liikme erakorralistel valimistel. [jõustunud 01.07.2019]

78. Järelevalvekomisjoni volitused kestavad uue järelevalvekomisjoni valimiseni.

79. Järelevalvekomisjoni liikmete valimise täpsem kord on sätestatud valimiskorras.

V. Vara ja finantseerimine

80. Üliõpilaskonna eelarve on ülikooli eelarve osa ja selle kinnitab ülikooli nõukogu.

81. Üliõpilaskond võib oma täitevorganite kaudu osutada oma põhikirjalise tegevuse rahastamiseks tasulisi teenuseid.

82. Üliõpilaskonna juhatuse määrab teenuste osutamise korra.

83. Üliõpilaskond kasutab oma esindus- ja täitevorganite kasutusse antud ülikooli vara oma eesmärkide täitmiseks.

84. Üliõpilaskonna esindusorganite ja täitevorganite kasutusse antud vara üle peab arvestust

üliõpilaskonna esimees.

VI. Üliõpilasalgatuse ja üliõpilashääletuse korraldamise alused

85. Üliõpilasalgatus on vähemalt viie üliõpilase ühisavaldus, millega algatatakse
- 85.1. volikogu otsuse või määruse eelnõu,
 - 85.2. üliõpilaskonna juhatuse otsuse eelnõu või
 - 85.3. valdkonna üliõpilaskogu otsuse eelnõu.
86. Valdkonna üliõpilaskogu otsuse eelnõu algatamise õigus on üksnes valdkonna üliõpilastel, kes on immatrikuleeritud samasse valdkonda, mille üliõpilasi üliõpilaskogu valdkonna nõukogus esindab.
87. Üliõpilashääletusele pannakse üliõpilaste huvide seisukohalt tähtsad küsimused, kui seda nõuavad vähemalt 100 üliõpilast ja kui selle poolt on üle poole volikogu koosseisust.
88. Üliõpilashääletuse tulemused on üliõpilaste esindajatele siduvad ja need kuuluvad avalikustamisele.

VII. Põhikirja vastuvõtmine ja muutmine

VII.1. Põhikirja vastuvõtmine

89. Põhikirja võtab vastu volikogu 2/3 koosseisu häälteenamusega. [jõustub 01.06.2017]
90. Põhikirja kinnitab ülikooli rektor.

VII.2. Põhikirja muutmine

91. Põhikirja muudatused võtab vastu volikogu 2/3 koosseisu häälteenamusega ja kinnitab ülikooli rektor. Enne esimese volikogu koosseisu volituste algust 2016. aasta kevadel tehtavad muudatused võtab vastu üliõpilasesindus 2/3 koosseisu häälteenamusega, järgides käesolevas põhikirjas volikogule põhikirja muutmiseks esitatud tingimusi.
92. Põhikirja muutmise võivad algatada üliõpilased üliõpilasalgatusena, volikogu liikmed või üliõpilaskonna juhatas.
93. Põhikirja muutmise ettepaneku esitavad üliõpilased või volikogu liikmed koos seletuskirjaga juhatusele. Kõik põhikirja muutmise ettepanekud kooskõlatatakse volikogu liikmetega enne volikogu koosolekut, kus otsustatakse eelnõu vastuvõtmine. Kooskõlastamise kord on sätestatud töökorras.
94. Põhikirja muutmise otsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletab volikogu koosolekul vähemalt 2/3 volikogu liikmetest.
95. Põhikirja muutmise võib vajaduse korral panna üliõpilashääletusele. Põhikirja muutmise eelnõu üliõpilashääletusele panemise otsustavad volikogu liikmed koosseisu häälteenamusega.

VIII. Rakendussätted

96. Tunnistan kehtetuks 9. jaanuari 2014. a käskkirjaga nr 4 kinnitatud ja 16. märtsi 2015. a käskkirjaga nr 7 muudetud Tartu Ülikooli üliõpilaskonna põhikirja.
97. 2014/2015. õppeaasta kevadsemestril valitud üliõpilasesinduse liikmete volitused kestavad 2015/2016. õppeaasta kevadsemestril valitavate volikogu liikmete volituste alguseni või 2016/2017. õppeaasta kevadsemestril valitud volikogu liikmete volituste alguseni, kui üliõpilasesinduse liikmel on 2-aastane mandaat. 2-aastase mandaadiga üliõpilasesinduse liikmed jätkavad 2015/2016. õppeaasta kevadsemestril volikogu koosseisus ning selle valdkonna üliõpilaskogu koosseisus, mis ise või mille koosseisu kuuluv instituut õppekava haldab.
98. Käesolevas põhikirjas ja vahetult enne selle jõustumist kehtinud põhikirjas järelevalvet puudutavate sätete puhul vastuolude esinemisel tuleb enne 2014/2015. õppeaasta kevadsemestril valitud revisjonikomisjoni volituste lõppemisel lähtuda vahetult enne käesoleva põhikirja jõustumist kehtinud põhikirjast.

99. Enne korralisi volikogu ja valdkonna üliõpilaskogu valimisi 2015/2016. õppeaasta kevadsemestril kinnitatakse valdkonna ajutise üliõpilaskogu koosseis üliõpilasesinduse häälteenamusega enne 20. detsembrist 2015. a. Valdkonna ajutise üliõpilaskogu koosseisu volitused lõpevad korraliselt valitud valdkonna üliõpilaskogu volituste algusega.

100. Enne korralist instituutide üliõpilaskogude moodustamist 2015/2016. õppeaasta kevadsemestril kinnitatakse instituutide ajutiste üliõpilaskogude koosseisud. Instituudi ajutise üliõpilaskogu koosseisu volitused lõpevad korraliselt valitud instituudi üliõpilaskogu volituste algusega.

100.1. 2014/2015. õppeaasta kevadsemestril valitud usuteaduskonna, õigusteaduskonna ja majandusteaduskonna üliõpilaskogud jätkavad vastavate instituutide üliõpilaskogudena.

100.2. Ülejäänud instituutide ajutise üliõpilaskogu liikmed määratakse vastava teaduskonna üliõpilaskogu häälteenamusega enne 20. detsembrist 2015. a.

101. Enne korralist kolledži üliõpilaskogu liikmete valimist 2015/2016. õppeaasta kevadsemestril jätkavad kolledži olemasolevad üliõpilasesindajad kuni 2015/2016. õppeaasta kevadsemestril korraliselt valitud kolledži üliõpilaskogu volituste alguseni. Üliõpilasesindajate puudumisel kolledžis nimetab kolledži direktor ajutised üliõpilaskogu liikmed, kelle volitused kestavad 2015/2016. õppeaasta kevadsemestril korraliselt valitud kolledži üliõpilaskogu volituste alguseni.

102. Rakendan põhikirja tagasiulatuvalt 1. jaanuarist 2016. a.